

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันทางวิชาการที่มีลักษณะเป็นมหาวิทยาลัยของสังคม งานหลักของมหาวิทยาลัย จึงมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยการผลิตและพัฒนาความรู้ขึ้นใช้ภายในประเทศ ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยจึงต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ที่สังคมมอบหมายให้กระทำอยู่หลายด้าน คือ การสอน เพื่อผลิตบัณฑิต พัฒนาสังคม ส่งเสริมคุณภาพของประชากรในสังคม การวิจัย เพื่อบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ และช่วยให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมความรู้ที่สมบูรณ์ขึ้น การบริการทางวิชาการ เพื่อให้ผลงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยแพร่กระจายสู่ประชากรกว้างขวางที่สุด เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นเสมือนหนึ่งสถาบันทางด้านวัฒนธรรม (วิจิตรศรีธำมณี, 2527: 24-25) ถ้าจะขีดหลักความเป็นเลิศทางด้านวิชาการแล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องทำหน้าที่ 4 ประการกล่าวคือ

1. ให้การศึกษาวิชาชีพชั้นสูงเพื่อให้นักศึกษาได้ยึดไปประกอบอาชีพ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ
2. ให้การศึกษาในด้านวิทยาการมูลฐาน คือ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปะ และวิทยาการ เพื่อให้นักศึกษาเป็นผู้รอบรู้กว้าง
3. ให้มีการวิจัย แสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การค้นคว้า มุ่งให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิดวินิจฉัย สร้างสรรค์ และจินตนาการ
4. ถ่ายทอดความรู้และศิลปวัฒนธรรมไปยังชุมชน ปลูกฝังและถ่ายทอดมาตรฐานความเป็นพลเมืองดีให้แก่นักศึกษา (ลิปปนนท์ เกตุทัต, 2532 : 25)

จากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน การพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกแผน และแม้กระทั่งแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ซึ่งเป็นแผนปัจจุบัน ก็ยังคงกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหลักด้วย

ความเป็นเลิศทั้งในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลป-
วัฒนธรรม เพื่อนำประเทศชาติไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ที่พึงประสงค์
(ทบวงมหาวิทยาลัย, 2534)

ด้วยเหตุนี้ มหาวิทยาลัยจึงเป็นสถาบันที่มีภารกิจในลักษณะที่เป็นพหุกิจหรือสหกิจ ที่สังคม
มอบหมายให้ต้องกระทำอยู่สี่ด้านคือ สอน วิจัย บริการทางวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่ง
ภารกิจทั้งสี่ด้านล้วนแต่ต้องอาศัยความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นพื้นฐานทั้งสิ้น และภารกิจของมหาวิทยาลัย
ทั้งสี่ประการข้างต้นนี้ จะสำเร็จลุล่วงไปได้ย่อมต้องอาศัยบุคลากรของมหาวิทยาลัยทุกคนมีส่วนร่วมช่วย
ดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์นั้นถือว่าเป็นบุคลากรหลักที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติการกิจและ
สร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการให้แก่มหาวิทยาลัย ดังที่วิจิตร ศรีสอาน (2527 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า
อาจารย์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของการก่อกำเนิดมหาวิทยาลัย และเป็นดัชนีชี้คุณภาพของมหาวิทยาลัย
ดังนั้นอาจารย์จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับภารกิจทั้งสี่ประการของมหาวิทยาลัยโดยตรง กล่าวคือ
อาจารย์มีหน้าที่สอน วิจัย บริการทางวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ให้สอดคล้องเป็นไปตาม
ภารกิจของมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้การศึกษายังเป็นกระบวนการทางสังคมที่จะช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเองและสังคมที่
ตนอยู่ เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปการศึกษาก็ย่อมต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย นั่นก็หมายความว่าบทบาทผู้สอน
ก็ต้องเปลี่ยนแปลงไป และเมื่อพิจารณาสภาพสังคมในปัจจุบัน จะเห็นว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ไปเป็นสังคมสื่อสาร (Information Society) ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่นำเข้ามาใช้กัน
อย่างกว้างขวาง การถ่ายทอดและถ่ายทอดข่าวสารที่กระทำได้อย่างรวดเร็ว ย่อมมีผลกระทบต่อการจัดการ
ศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นอย่างมาก (วิจิตร ศรีสอาน, 2531 : 20) บทบาทของอุดมศึกษาจึงเปลี่ยน-
แปลงไป เนื่องจากคนเริ่มเห็นความสำคัญของการศึกษา และเกิดความต้องการทางการศึกษาเพิ่มขึ้นตาม
ลำดับ เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ทันกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการศึกษาในระบบเปิดที่ใช้ระบบ
การศึกษาทางไกลสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์นี้ได้ดี เพราะเป็นการศึกษาที่กระจายและขยายโอกาสทาง
การศึกษาได้อย่างกว้างขวาง ไม่มีการจำกัดกลุ่มผู้เรียน ไม่ว่าในด้านจำนวนรับหรืออายุของผู้เรียน และยังทำ
ให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การศึกษาไม่ว่าจะเป็นในระบบปิดหรือระบบ
เปิด อาจารย์ผู้สอนก็ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของมหาวิทยาลัยทั้งสี่ด้านเช่นกัน เพียงแต่วิธีการ
เท่านั้นที่แตกต่างกัน กล่าวคือ สถาบันที่สอนในระบบปิดจะทำหน้าที่เกี่ยวกับการสอนผู้เรียนโดยตรงเป็น
หลักใหญ่ บทบาทของอาจารย์/ผู้สอน ก็คือการทำหน้าที่สอน และการสอนด้วยอาจารย์/ผู้สอนถือว่าเป็น
เป็นส่วนสำคัญต่อความสำเร็จและไม่สำเร็จในการเรียนของผู้เรียน แต่บทบาทของสถาบันการสอนในระบบ

ทางไกลจะเป็นไปในทางตรงกันข้าม โดยจะเปลี่ยนจากการสอนเป็นรายบุคคลมาเป็นการสอนเป็นจำนวนมาก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช, 2534 : 8) จัดระบบการถ่ายทอดเนื้อหาสาระทางวิชาการและประสบการณ์ในรูปแบบที่สะดวกและง่ายต่อการศึกษาด้วยตนเอง โดยใช้สื่อประสมดังที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราชเป็นสถาบันอุดมศึกษาในระบบเปิดเพียงแห่งเดียวที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ ระบบการสอนทางไกล (Distance Education) โดยไม่มีชั้นเรียน แต่อาศัยสื่อประสมอันได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วยเอกสารการสอนและแบบฝึกปฏิบัติ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อโสตทัศน ซึ่งประกอบด้วย เทปเสียง เทปภาพทัศน์ (video) ภาพยนตร์ เป็นต้น เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ ดังนั้นในระบบการศึกษาทางไกล สิ่งที่คุณจะขาดเสียมิได้ก็คือ การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนของตน ผู้สอนหรืออาจารย์จะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราชซึ่งแตกต่างจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยระบบปิด คือจะเปลี่ยนจากผู้สอนไปเป็นผู้ผลิตสื่อต่าง ๆ และยังคงศึกษาหาความรู้ในวิธีการเรียนการสอนให้เกิดความเข้าใจขั้นตอนในการดำเนินการสอนอย่างชัดเจนแจ่มแจ้งด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากการถ่ายทอดความรู้ เนื้อหาสาระ และประสบการณ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้นักศึกษาแล้ว นักศึกษายังคงได้รับความรู้ ตลอดจนทักษะจากอาจารย์โดยตรงในการสอนเสริมซึ่งจัดขึ้นในรูปแบบของชั้นเรียน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาและอาจารย์ได้มีปฏิสัมพันธ์กัน บทบาทของอาจารย์ในระบบการศึกษาทางไกลจึงยังคงทำหน้าที่ในฐานะผู้สอน ซึ่งมีทั้งการสอนภาคบรรยาย และภาคปฏิบัติ (สำหรับบางสาขาวิชา) เนื่องจากการสอนเสริมเป็นเพียงช่วงระยะเวลาอันสั้น มหาวิทยาลัยจึงมีรูปแบบของการสอนเสริมที่เป็นลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการสอนของมหาวิทยาลัยในระบบปิด นอกจากนี้ในหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช ยังกำหนดให้นักศึกษาก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาต้องเข้ารับการอบรมเข้มโครงการเสริมประสบการณ์บัณฑิต หรือเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพของสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นเวลา 5 วัน ดังนั้นบทบาทของอาจารย์ในส่วนนี้จึงต้องทำหน้าที่เป็นวิทยากรประจำกลุ่มในการฝึกอบรมภาคปฏิบัติให้นักศึกษา

จากการสำรวจภาระงานของตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช ปีการศึกษา 2530 พบว่า ภาระงานสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราชนอกจากตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีภาระงานด้านการพัฒนาหลักสูตร การผลิต ประเมิน ปรับปรุงชุดวิชา/ชุดการสอน/รายวิชา สื่อเสริมอื่น ๆ

ได้แก่ ราชการวิทยุกระจายเสียง ราชการวิทยุโทรทัศน์ เทปเสียงประกอบชุดวิชา ชุดการสอนเสริม เอกสาร โสตทัศน์ ตลอดจนการสอนและการประเมิน การให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา และงานอื่น ๆ เช่น งานบริหาร เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2530) ภาระงานดังกล่าวนี้เป็นเพียงบทบาทหนึ่งของอาจารย์ในระบบการศึกษาทางไกลที่พึงปฏิบัติ ซึ่งนอกจากบทบาททางการสอนแล้ว อาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชยังต้องปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่นเดียวกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยระบบปิด ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่อาจารย์มหาวิทยาลัยทุกระบบพึงปฏิบัติ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งมีความสนใจที่จะวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชว่ามีลักษณะอย่างไร ดำเนินการตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยไทยมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและกำหนดบทบาทของอาจารย์ที่จะเข้ามาทำงานในส่วนต่าง ๆ ของระบบการศึกษาทางไกล เช่น อาจารย์ประจำสำนัก อาจารย์ประจำสาขาวิชา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยไทย คือ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. มุ่งศึกษาบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยไทย 4 ด้านคือ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยประชากรที่ศึกษาคือ อาจารย์ประจำสาขาวิชาและอาจารย์ประจำสำนัก
2. วิเคราะห์บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ทั้ง 4 ด้าน ใน 2 ลักษณะคือ
  - 2.1 วิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ในภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัย
  - 2.2 วิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้อาจเนื่องมาจากในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจารย์บางท่านไม่สามารถให้ข้อมูลได้ เนื่องจากลาศึกษาต่อ ฝีกอบรม ดูงาน หรือทำวิจัย ทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่ต้องการทั้งหมด และอีกส่วนหนึ่งนั้นอาจเนื่องมาจากความทรงจำของอาจารย์ต่อปริมาณงานที่ทำ นอกจากนี้ ระยะเวลาที่เข้ามาทำงานในตำแหน่งอาจารย์ ซึ่งบางคนเข้ามาเป็นเวลานาน แต่บางคนเพิ่งเข้ามาทำงาน ย่อมทำให้ฐานปริมาณงานไม่เท่ากัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บทบาท หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการงานโดยตรง และการทำงานพิเศษที่ควรกระทำ หรือได้รับการคาดหวังจากบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องว่าควรกระทำในการปฏิบัติงาน

บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงและงานพิเศษที่ควรกระทำของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ในด้านต่าง ๆ 4 ด้านคือ

1. ด้านการสอน หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานของอาจารย์ ในด้านการพัฒนา/ประเมินหลักสูตร การผลิตชุดวิชา/ชุดการสอน การประเมินชุดวิชา การปรับปรุงชุดวิชา การสอนเสริม การอบรมแก่นักศึกษา/การฝึกภาคปฏิบัติ การสอนและการประเมิน ตลอดจนการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา
2. ด้านการวิจัย หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานของอาจารย์ ในด้านการค้นคว้า แสวงหาความรู้หรือคิดค้นสิ่งใหม่ ได้แก่ การวิจัยของมหาวิทยาลัย การวิจัยที่ทำให้แก่หน่วยงานภายนอก ตลอดจนการแต่งตำราหรือเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ
3. ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานของอาจารย์ในด้านการนำความรู้ที่มีอยู่หรือคิดค้นได้ไปเผยแพร่แก่ประชาชน และหน่วยงานภายนอก โดยการจัดทำหลักสูตรฝีกอบรม ประชุม สัมมนาทางวิชาการ ตลอดจนการทำสื่อต่าง ๆ
4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานของอาจารย์ในด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยการจัดประชุม บรรยาย อภิปราย สัมมนา หรือนิทรรศการทางด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดงานประเพณี หรืองานประกวด

ระบบการศึกษาทางไกล หมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่ไม่ใช้ชั้นเรียนเป็นหลัก แต่ใช้วิธีการถ่ายทอดเนื้อหา ความรู้ และประสบการณ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่อโทรทัศน์ โดยมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ

อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการประจำของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชา และอาจารย์ประจำสำนัก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ลักษณะของประชากร ประชากรในการวิจัยได้แก่ อาจารย์ประจำสาขาวิชา และอาจารย์ประจำสำนักของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช ที่ปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2535 จำนวนรวมทั้งสิ้น 281 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร รายงานการประชุม ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ฯลฯ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช และข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์และผู้บริหารของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช จำนวน 7 ท่าน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช ตามภารกิจ 4 ด้านของมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณหาความถี่และค่าร้อยละ สำหรับส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

เพื่อให้การวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาทางไกลและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสารราช จำนวน 5 ท่าน เพื่อประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และบทบาทของอาจารย์ในระบบการศึกษาทางไกล
2. เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชให้ตอบสนองต่อภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยทั้งสี่ด้าน
3. เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดบทบาทของอาจารย์ที่จะเข้ามาทำงานในส่วนต่าง ๆ ของระบบการศึกษาทางไกลให้มีความเหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย